

Met één stem vanuit de verschillende regio's

Al enkele maanden wordt ons leven beheerst door het Ventiluproject (<https://www.ventilus.be/>). Dit project in zijn huidige vorm heeft een enorme impact op de fundamenten van ons leven: onze gezondheid, onze thuis, de leefbaarheid van onze omgeving en onze broodwinning.

Het enige positieve aan heel dit project is dat het ons als bevolking samengebracht heeft. Met duizenden zijn we, bezorgde burgers die ontgoocheld zijn in hun politieke vertegenwoordigers over de aanpak van dit project. Vandaag brengen we, met de verschillende buurtcomités, met één stem een duidelijk standpunt naar voor:

- We zijn absoluut niet tegen het gebruik en de ontsluiting van duurzame energie, zolang het transport ook op een duurzame manier gebeurt, met respect voor mens en natuur. Zoals de huidige plannen voorliggen is Ventilus een project ten bate van de ganse gemeenschap, waarvan de grote lasten ten nadele van enkele burgers komen.
- We zijn bereid tot dialoog met alle betrokken partijen en willen constructief meewerken. Het huidige voorstel met bovengrondse hoogspanningsmasten kunnen en zullen wij echter niet aanvaarden.

Wat wij vragen aan de Vlaamse regering is ook kristalhelder: plaats de gezondheid van uw burgers en de leefbaarheid van hun omgeving als prioriteit in dit project en niet de economische belangen die nu ontegensprekelijk voorrang krijgen. Met vage beloftes en politieke statements kunnen wij niets aanvangen. Indien er niet feitelijk kan aangetoond worden dat met deze aspecten rekening is gehouden, zullen wij ons blijven verzetten, op elke manier die ons wettelijk toegelaten is. Want zo is de kern van ons leven bedreigd.

Enkele vragen

Sinds het nieuws van het Ventiluproject gaat er geen dag voorbij dat wij hier niet mee bezig zijn. Het huidige voorstel voor een bovengrondse hoogspanning kunnen we onmogelijk aanvaarden. Bovendien hebben we het gevoel dat we weinig informatie krijgen over alternatieven en onderzoek. We blijven dan ook met heel veel vragen zitten. Enkele daarvan moeten absoluut beantwoord worden voor er volgende stappen mogelijk zijn in dit project. Zoals deze:

1. Welke normen zullen gehanteerd worden voor het toegelaten stralingsniveau?

Op de website van de Vlaamse regering staan twee verschillende normen: 0,3-0,4µT is de richtwaarde, waarbij er een risico is, 20 µT is de interventiewaarde, waarbij er kan overgegaan worden tot maatregelen. De interventiewaarde ligt dus maar liefst 50 keer hoger dan de richtwaarde.

Er zijn geen precedentes van een dergelijke zware lijn, dus kan er op geen enkele manier aangetoond worden dat ze niet schadelijk is. Vanuit het voorzorgsprincipe eisen wij dan ook dat de richtwaarde van 0,3-0,4µT als maximale gemiddelde belasting op een periode van 24 uur zou toegepast worden. Kan de Vlaamse regering bevestigen dat dit de te volgen norm wordt, verder in het traject, welke technologie dan ook moge gebruikt worden?

2. Op welke manier zal de Vlaamse regering de afdwingbaarheid van de gehanteerde norm garanderen, niet alleen in theorie en via rekenmodellen, maar ook in de praktijk en op lange termijn?

Met de huidige technologische stand van zaken is het mogelijk om tegen een zeer lage relatieve kost een permanent meetsysteem op te zetten die het werkelijke stralingsveld permanent in kaart brengt, niet alleen vlak na de bouw van de lijn, maar continu en op lange termijn. Wordt een dergelijk meetsysteem meegenomen in het projectvoorstel?

3. Wat zal er gebeuren met gezinnen die in een zone wonen waar de toegelaten norm overschreden wordt?

Dit zowel in theorie (voor de realisatie van het project), maar ook in de praktijk, na de realisatie, wanneer bijvoorbeeld 3 jaar na ingebruikname de lijn opeens zwaarder belast wordt en de gevarezone groter wordt. Welke garanties worden hierop gegeven?

4. **Hoe wordt het aspect gezondheid en leefbaarheid afgewogen tegen economische haalbaarheid?**

We hebben al een paar keer te horen gekregen dat de economische haalbaarheid van alternatieven, zoals een ondergronds traject in gelijkspanning, er voor zorgt dat ze niet realiseerbaar zijn. Hoe wordt het aspect van gezondheid en leefbaarheid gewogen in deze vergelijking? Welke prijs wordt geplakt op het risico op potentiële gezondheidsproblemen bij duizenden burgers? De meest kwetsbare groep, onze kinderen, loopt op basis van de statische informatie die we vandaag voor handen hebben blijkbaar het hoogste risico.

5. **Op basis van welke gegevens werd een alternatieve uitvoering in gelijkspanning geweerd?**

Het traject uitvoeren in gelijkspanning werd niet weerhouden wegens economisch niet haalbaar. Kan u ons het cijfermateriaal bezorgen dat hiervoor gebruikt werd?

6. **Wat is het stralingsveld van de lijn zoals ze vandaag gepland staat, op een maximale belasting (100%)?**

Dit is in se een simpele vraag. Er bestaat een rekenmodel voor, maar toch krijgen wij hier geen antwoord op. Dit is onbegrijpelijk voor ons en zorgt voor een zeer groot wantrouwen.

7. **Welke alternatieven werden er voorgesteld en op basis waarvan werden ze al dan niet weerhouden voor het vervolg van het project?**

Er werden heel wat alternatieven voorgesteld door de bevolking (onder meer een alternatief traject langs waterwegen). Kan u ons een overzicht bezorgen van alle ingediende voorstellen, met de argumentatie waarom die wel of niet weerhouden werden in de volgende stappen van het proces?

Dit is slechts een kleine greep uit de zeer vele vragen en bedenkingen waar wij, omwonenden, mee blijven zitten. Er zijn ruimschoots 4.000 suggestie formulieren ingediend, waarin bijkomend onderzoek gevraagd werd. Hieruit blijkt alvast dat we vandaag nog veel onduidelijkheid hebben. Indien de Vlaamse regering draagvlak wil voor dit project, dan zal ze ons vertrouwen moeten winnen met duidelijke, ondubbelzinnige antwoorden van partijen die geen economisch belang hebben in dit dossier. Als men daar niet in slaagt, dan is ze duidelijk nog niet klaar voor dit project.

Tot slot nog een oproep. De baseline op de website van de Vlaamse regering is "Verbeelding werkt". We willen de Vlaamse regering oproepen om hun verbeelding te laten werken en goed na te denken hoe de wereld er zal uitzien in het najaar van 2024, wanneer dit project zou moeten afgewerkt zijn. Met de snelheid waarmee de technologie vooruitgaat en het bewustzijn in de wereld dat groeit rond het belang van onze leefomgeving is daar echt geen plaats meer voor hoogspanningsmasten uit de jaren 30 van de vorige eeuw. Verbeelding werkt, winstbejag op korte termijn niet.

Vanwege alle bezorgde burgers langs het huidige Ventilustraject